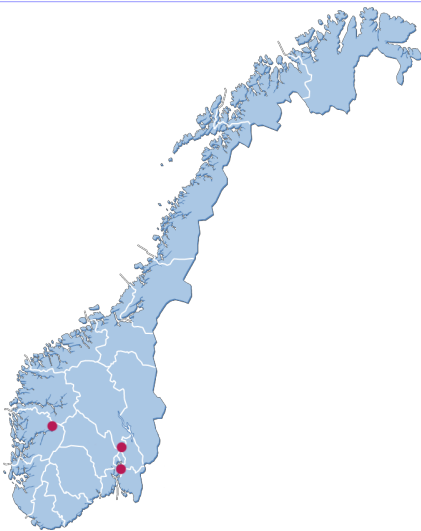
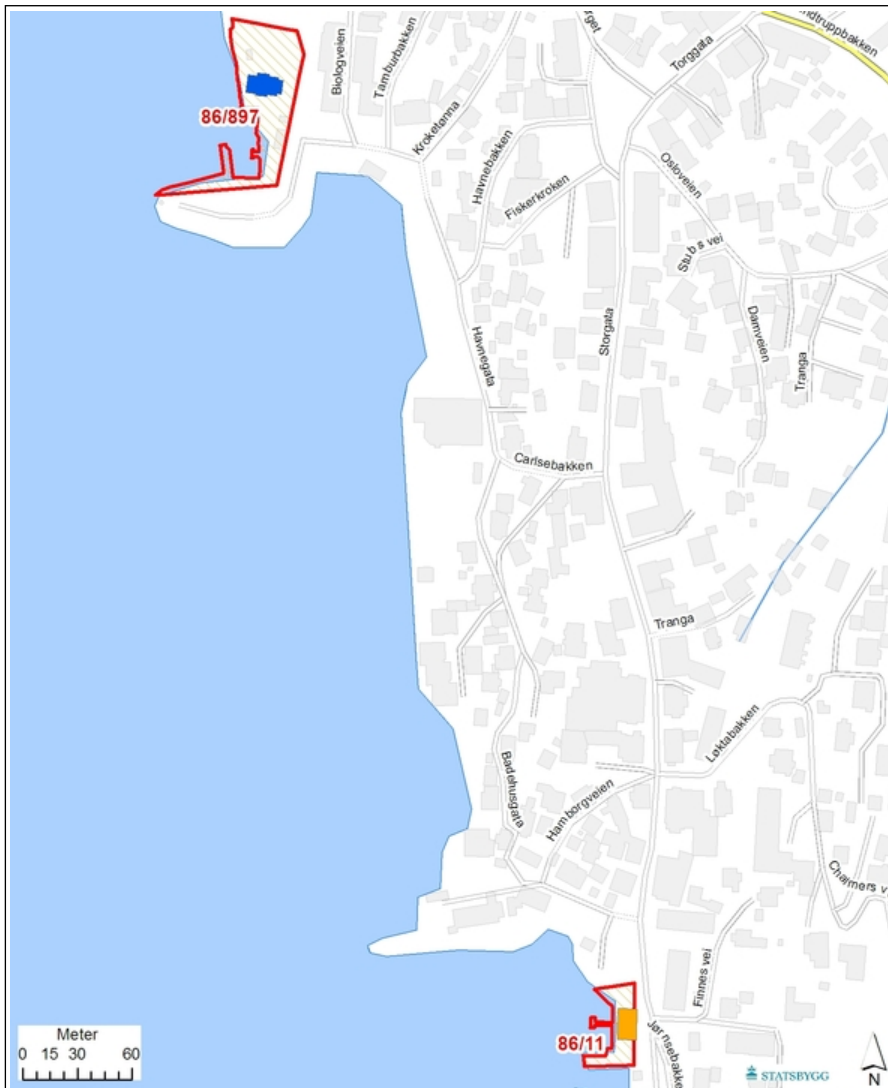

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Akershus, Oppland, Hordaland
 Kommune: 215/Frogn, 533/Lunner, 1233/Ulvik
 Opprinnelig funksjon: Diverse
 Nåværende funksjon: Undervisning/forskning
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 12

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Bygnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10131	AN01 BIOLOGEN	1894	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	149217231	86/897
10129	AN02 TOLLBODEN	1860	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør/Utomhus	140086673	86/11

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredning og vern av to av UiOs bygninger i en gruppe kalt "andre bygg", er å sikre deres ulike kulturhistoriske verdi. De representerer begge viktig statlig virksomhet.

Begrunnelse: Biologen fra 1894 er den eldste fungerende marinbiologiske feltstasjon i Norge. Formålsbygget for UiO.
 Tollboden fra 1860 er av vesentlig historisk betydning for Drøbak som tollsted frem til 1962. Bygningen har siden vært i UiOs eie som en del av Biologisk stasjon.

Omfang: AN01 Biologen: Fredning eksteriør og interiør, verneklasse 2 utomhus.
 AN02 Tollboden. Verneklasse 2 eksteriør.

Beskrivelse kulturmiljø

Kompleket omfatter eiendommer i Frogn (Drøbak - 2 bygn), Lunner (8 bygn), Ulvik (1 bygn) og Roma (1 bygn), i alt 12 bygninger i henhold henhold til SKE.
 Eiendommen i Lunner er ikke lenger i den statlige porteføljen, eiendommen i Roma omfattes ikke av SKEs mandat.

Eiendomshistorikk

Generelt om biologiske forskningsstasjoner i Norge:

Marinbiologiske stasjoner i Norge med byggeår/etableringsår:

Puddefjorden i Bergen, 1892. Revet.

Biologen i Drøbak, UiO, 1894. Stasjonsbygningen er bevart.

Trondheim biologiske stasjon (TBS), NTNU, 1900. Basseng er bevart.

Herdla på Askøy, 1922. Nedlagt og solgt til private.

Espegrend ved Flesland, UiB, 1957. Eldste formålsbygg er fra 1970-åra.

Marinbiologisk stasjon i Tromsø, UiT, 1958. Akvariebygning fra 1954 er sterkt endret.

I landsverneplan for kunnskapssektoren er det valgt ut tre bygninger med spesiell og tydelig tilknytning til forskning og utdanning på området marin biologi:

Biologen i Drøbak - feltstasjon

Innebasseng TBS - klekkingsbasseng/forskningsinfrastruktur

Norges Fiskerihøgskole, UiT - høyere utdanning/forskning

Verneverdige bygg

Byggnr: 10129

GAB nr: 140086673

Navn: AN02 TOLLBODEN

Oppført: 1860

Byggnr: 10131

GAB nr: 149217231

Navn: AN01 BIOLOGEN

Oppført: 1894

Utomhusanlegg

Elementnr: 4

Elementnavn: 10129 AN02

Tollboden. Brygge.

Beskrivelse:

Elementnr: 1

Elementnavn: 10131 AN01

Biologen. Verksted.

Beskrivelse:

Elementnr: 2.

Elementnavn: 10131 AN01

Biologen. Badehus.

Beskrivelse:

Elementnr: 3.

Elementnavn: 10131 AN01

Biologen. Brygge og

uteareal.

Beskrivelse:

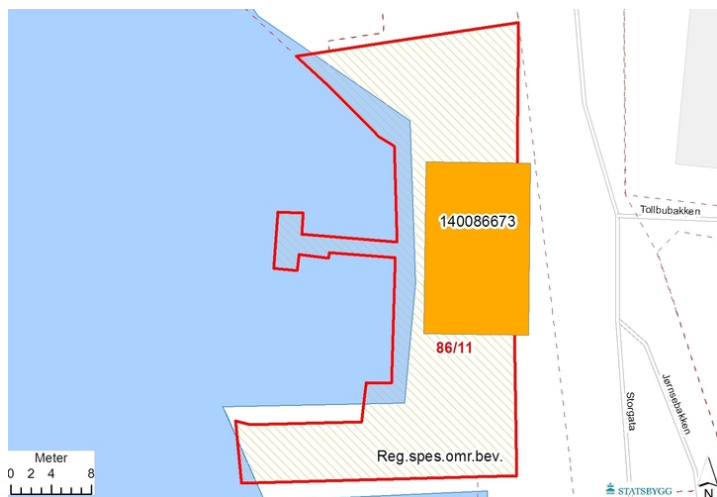
Elementnr: 5.

Elementnavn: 10129 AN02

Tollboden. Brygge.

Beskrivelse: Bryggen av gråstein ble oppført samme år som tollboden ble flyttet til Drøbak.

Utsnitt situasjonskart over Tollboden. Opphavsrett: Statsbygg.

Utsnitt situasjonskart over Biologen. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10129 AN02 TOLLBODEN

Kompleks 3357 Andre bygg UiO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I OSLO
GAB nr:	140086673
Gnr/bnr:	86/11
Oppført:	- 1860
Byggherre:	Staten
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Bolig/bosetning
Bygningsart:	Tollbod
Regulering:	Regulert: Regulert til bevaring 13.11.2000. Se bestemmelser for eksisterende bebyggelse (1.2.1) og utomhuselementer (1.2.2).
Vernestatus:	Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Beliggenhet

Tollboden ligger i Drøbak sentrum, ved sjøen der Oslofjorden er smalest.

Planløsning og interiør

Sentralt, gjennomgående trapperom og inngangsparti. Kurslab og seminarrom i 1. etasje, oppholds- og overnattingsrom i 2. etasje og på loftet. I 2. etasje og på loftet var det tidligere pakkboder, med jerngitter på innsiden av vinduene. Ny platekledning eller panel på vegger, nye plater i himling, nytt banebelegg på gulvet.

Fasader og eksteriør

Panelt tømmerbygning, opprinnelig bygd og innredet til tollformål.

Trevinduer, taktekking av takstein, murte piper.

Ingen kjeller, men bryggen, av gråstein, er bygd samme året som tollboden.

Konstruksjon

Bærende trekonstruksjoner, til dels eksponerte. Kraftige dimensjoner på grunn av store laster.

Sammendrag bygningshistorie

"Tollboden" er Biologisk stasjon i Drøbaks kurs- og konferansesenter med plass til 21 overnattingsgjester. Det treetasjes huset er bygd rundt 1860 og ligger noen hundre meter lenger sør for Biologen i båthavnen. Huset ble gitt av Tollvesenet som gave til UiO i 1962.

Bygningshistorikk

1814	Tollstedet flyttet fra Sand på Hurum-siden.
1874	Tollboden ferdigstilt.
1962	Tollstedet nedlagt.
1964	UiO kjøper Tollboden, benyttes som del av Biologisk stasjon i Drøbak som internat, kurs- og konferansesenter.
2009	Utvendig oppgradering, tilbakeføring til original fargesetting. All gammel maling fjernet. Vinduene byttes.

Vern

Formål: Formålet med vernet er å ta vare på en eldre tollbod.

Begrunnelse: Tollboden er gitt vkl2 for sin lokale historiske betydning, samt at den er regulert til bevaring.

Tollvesnet utarbeidet i 2007 forslag for Landsverneplan for Tollvesenets bygninger. Nasjonalt verneverdige bygninger som representerer Tollvesenets historie er forutsatt ivaretatt gjennom denne planen.

Omfang: Eksteriør.
Utomhus: Eiendommen er regulert til bevaring og derfor markert som verneklasse 2, vist med skravur på kartutsnittet. Utomhuselementer som boder og opparbeidet bryggeanlegg inngår i dette vernet.

Vernekategori: Verneklasse 2, bevaring

BYGNING 10129 AN02 TOLLBODEN

Kompleks 3357 Andre bygg UiO

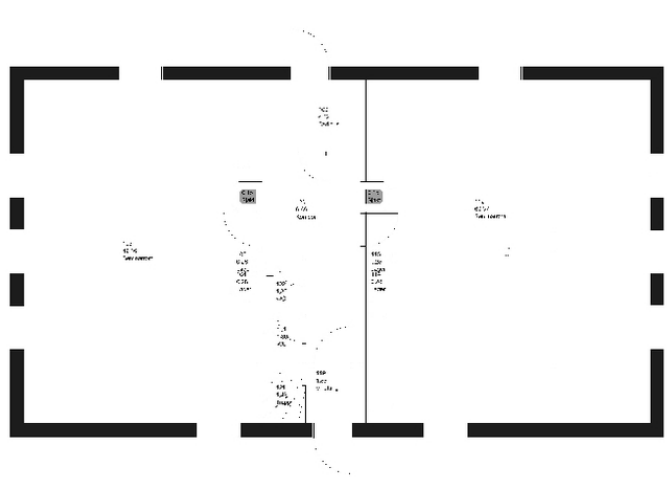
Tollboden Eksteriør. Opphavsrett: UiO.

Tollboden - fasade mot syd. Opphavsrett: UiO.

Detalj inngangsparti mot sjøen. Opphavsrett: UiO.

AN 02 Tollboden 1. etg. Opphavsrett: UiO.

BYGNING 10131 AN01 BIOLOGEN

Kompleks 3357 Andre bygg UiO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I OSLO
GAB nr:	149217231
Gnr/bnr:	86/897
Oppført:	1894
Byggherre:	Det kongelige Frederiks Universitet
Arkitekt:	Ferdighus fra Strømmen Trævarefabrikk.
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Regulert til bevaring 13.11.2000. Se bestemmelser for eksisterende bebyggelse (1.2.1) og utomhuselementer (1.2.2).
Vernestatus:	Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Beliggenhet
Den biologiske forskningsstasjonen ligger ved sjøen, nord i Drøbak sentrum. Tomtearealer er ca. 2640 m2.

Planløsning og interiør
Rommene er organisert rundt en sentralt beliggende trappekjerne. Originalt trepanel på vegger og himling i flere rom. Originalt gulvbelegg; påstøp med hulkil i flere rom. I sokkeletasjen keramiske fliser, originale i inngangspartiet.
Original laboratoriebank med blykledning er fremdeles i funksjon, men er planlagt skiftet ut.

Fasader og eksteriør
Ytterveggs- og dekkekonstruksjon i tre. Originale vinduer med trekarm, varevindue er skiftet. Plattform for vanntank (saltvann) i tårn på taket. Denne er senere endret; annet rekkverk, etterisolert og kledning skiftet. Takteking av skifer, opprinnelig lagt i mønster. Murt sokkeletasje, opprinnelig med eksponert tegl og naturstein, nå pusset.

Konstruksjon
Stasjonsbygningen er et ferdighus i tre fra Strømmen Trævarefabrikk (1884-1929) reist på plassbygd, murt sokkeletasje.

Sammendrag bygningshistorie

Fridtjof Nansen var konservator ved Bergen Museum 1882-87. Han etablerte i 1892 Norges første marinbiologiske feltstasjon i Puddefjorden ved Bergen, inspirert av en tilsvarende stasjon i Napoli. Han ble senere tilknyttet Universitetet i Oslo og tok da initiativ til å etablere en biologisk forskningsstasjon i Drøbak. Han dannet i 1891 en arbeidsgruppe på 6 personer ved universitetet med målsetting om å etablere en marinbiologisk feltstasjon. Stasjonen ble innviet 23. juni 1894.

Stasjonen i Bergen er senere nedlagt, stasjonen i Drøbak er således den eldste, fungerende marinbiologiske feltstasjon i Norge.

Til stasjonen har det hele tiden vært tilknyttet båter. Steinbrygga sør for Biologen er trolig fra 1904.
I St.meld. nr. 10 (1949) er det oppført at det i tilknytning til Biologen er båthavn og at et Verksted/lagerbygning ble oppført i 1947. Bygningen var av tre i en etasje på 5x10 meter på betongfundament.

Badehus oppført i 1896. Dette kan være innlemmet i dagens badehus.

Bygningshistorikk

1894	1894	Biologen i Drøbak ble åpnet 23. juni og har siden vært i kontinuerlig drift til utdanning og forskning.
1902		Overført fra Kirkedepartementet til Det Kongelige Frederiks Universitet i Christiania.
1920	1940	Professor i zoologi Hjalmar Broch (1882-1969) bestyrte stasjonen.
1940		Norges første kvinnelige professor Kristine Bonnevie (1872-1948) hadde ansvaret for stasjonen.
1945	1947	Stasjonen utbygget til helårsdrift. Verkstedsbygning oppført. Rommene i kjeller ominnredes til laboratorier.
1948	1966	Drøbak kommune bygde et lite publikumsakvarium på stasjonens tomt nord for hovedbygningen mot at stasjonen påtok seg driften. Revet i 2002.
1994	2005	Oppussing av bygningen. Malt i opprinnelig farge utvendig.

Vern

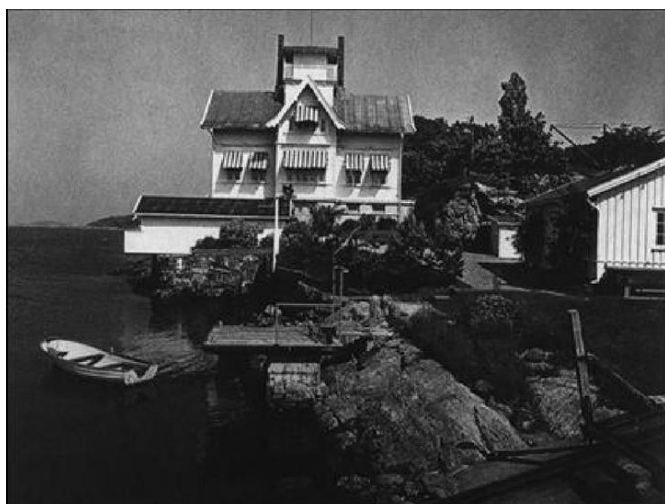
Formål:	Formålet med fredningen av Biologen er å sikre et viktig anlegg for Universitet i Oslos vitenskaplige virksomhet.
Begrunnelse:	Formålet er videre å ivareta bygningens arkitektoniske uttrykk. Biologen: Innen 1910 var det etablert nærmere 100 biologiske stasjoner i Europa, de ferskvannsbiologiske inkludert. Darwins utgivelse av "The origin of species" i 1859 økte interessen for biologi. Problemer i relasjon til det naturlige utvalg ble tenkt å best kunne studeres i den rike diversitet av organismer som fantes langs kysten og i havet. Biologiske stasjoner ble derfor opprettet. Den første biologiske stasjonen i Norge lå i Bergen. Den er nedlagt og Drøbak er således den eldste, fungerende marinbiologiske feltstasjon i Norge. Utomhuselementer: Det er opparbeidet uteområde rundt Biologen og elementer er tilført for å underlette arbeidet ved stasjonen. Dette gjelder murer, brygger etc, samt badehus og verksted. Eiendommen er regulert til bevaring gjennom Drøbak kommunes reguleringsplan for Antikvarisk spesialområde Drøbak av 13.11.2000. Bestemmelsenes 1.2. omfatter bebyggelse og uteanlegg. 1.2.1 (...) Det skal legges særlig vekt på å ivareta Drøbaks mangfoldige bygningstradisjon og miljø. I bygningstradisjonen inngår bygninger fra alle stilperioder, samt uthus og økonomibygninger. (...) "1.2.2. Veier, gjerder, porter, terrasser, trapper, rekkverk, forstøtningsmurer, brygger etc. skal bevares eller kreves tilbakeført og kan ikke fjernes uten bygningsmyndighetenes godkjenning. (...)"
Omfang:	Eksteriør. Interiør som vist skravert på plantegninger. Utomhus: Eiendommen er regulert til bevaring og derfor markert som vkl2. Utomhuselementer som Verksted, Badehus og opparbeidet bryggeanlegg inngår i denne bevaringen.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

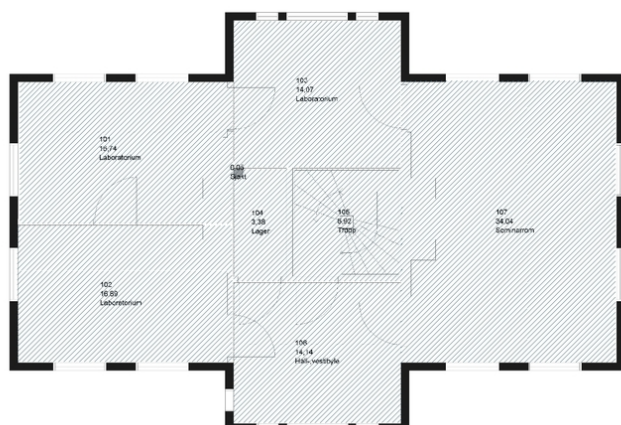
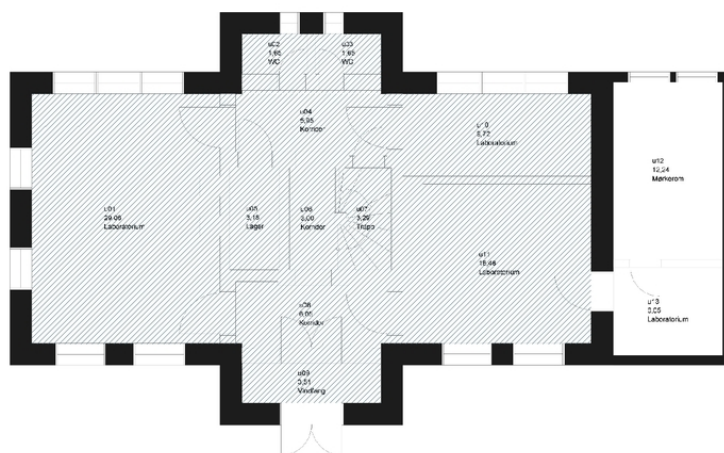
Nordfasaden. Opphavsrett: UiO.

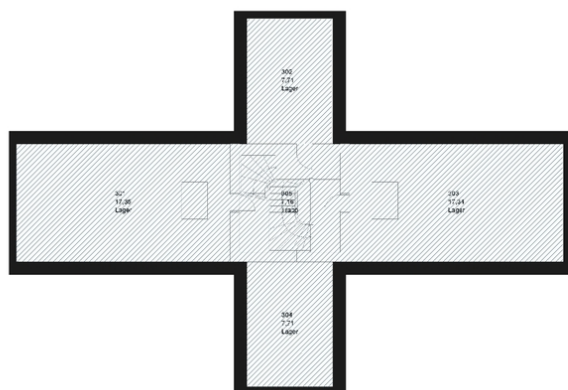
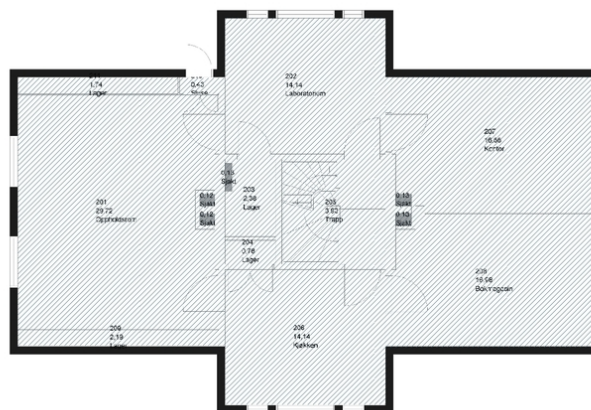
Fasade mot sør sett fra sjøen. Opphavsrett: UiO.

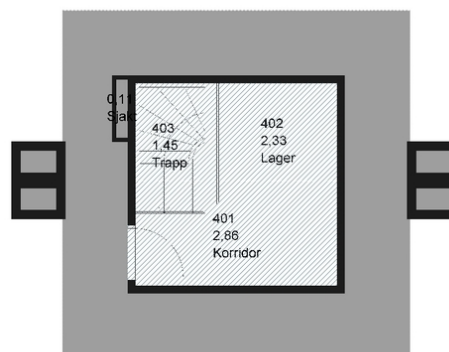
AN 01 Bilologen UE etg. Opphavsrett: UiO.

AN 01 Biologen 2. etg. Opphavsrett: UiO.

AN 01 Biologen 4. etg. Opphavsrett: UiO.

1. etg. laboratorium. Opphavsrett: UiO.

Kontor i 2.etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Inngang underetasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Oppholdsrom 2. etg. Opphavsrett: UiO.